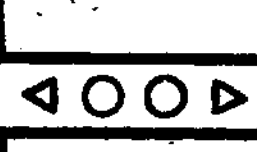




EINA SYKĮ SAVAITĖJE

Kaina metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50
 Kareiviams per pusę pigiau. Užsieny metams 25 lt.
 Atskiras numeris 30 centų visiems.



Skelbimai: petto eilutė 40 c., prieš tekstą dvigubai.
 Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė.

12 (408) nr. Kaunas, 1927 m. kovo m. 23 — 29 d. IX metal.

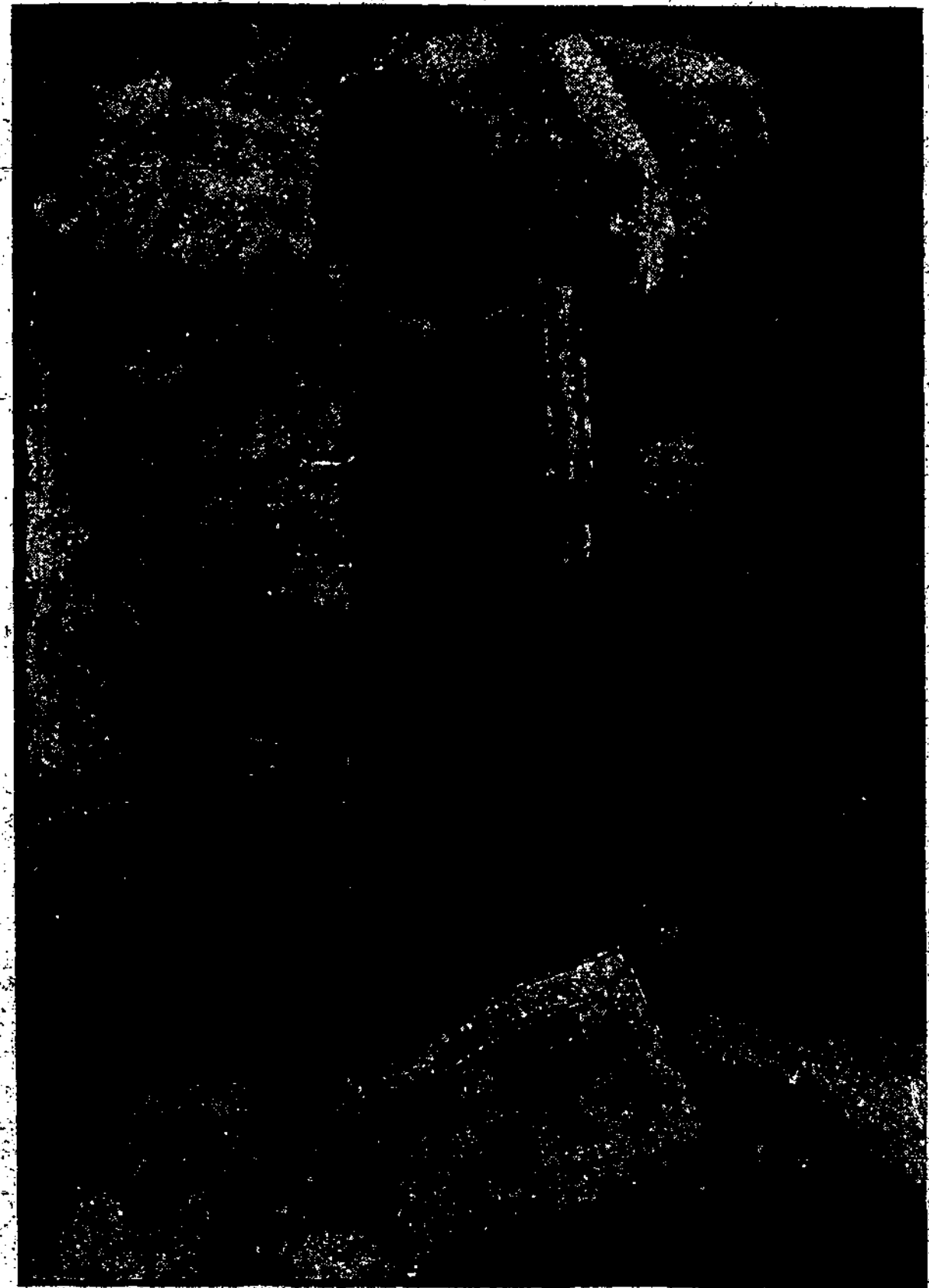
Lenkų talkininkų darbai.

Mūsų gimtasis kraštas iš rytų, pietų ir vakarų yra apsuptas nedraugingais mūsų kaimynais. Nuo seniausių laikų tie trys kaimynai niekuomet neišsivadavo savo grobuoniškų norų užgrobti mūsų kraštą, pavergti visą lietuvių tautą ir niekuomet nepaliaudavo tykoti; jie visada uoliai stengdavosi tam tikslui panaudoti kiekvieną patogią proga, pasinaudodami nederliu, lietuvių nesantaika, sumažėjusiu budrumu ir kitais panašiais momentais, kurie būdavo patogūs priešui pulti.

Gyvendami laisvai štai jau devintuosius metus, visi džiaugiamės visomis laisvosios tautos gyvenimo gėrybėmis; pamiršome kacapų šneką, vokiečių žandarus, rusų bolševikų išgąbentą į savo „rojų“ mūsų kaimų turta, esame valdomi mūsų pačių valdžios, tvarkėmės savais įstatymais, savanoriai ir bežemiai gauna žemės, mūsų ūkiai tobulėja kas mėnuo, didėja lietuviškųjų mokyklų skaičius, bendrai smarkiai ėmė kilti visas kraštas.

Zodžiu, palyginti, gana greit atsipeikėjome vokiečių nurabavoti, pradėjome visokiausiais atžvilgiais geriau gyventi, iš naujo mūsų pačių sudarytos Lietuvos valstybės vidus vis geriau tebetvarkomas ir pati mūsų tauta, buvusi vergė, pasaulio tautų šeimynoje įgijo

lygiateisio tos šeimynos nario teises, ir platusis pasaulis ėmė rimtai skaitytis su Lietuva.



Pavergtoji Vilnija.

Rodos, jau nieko mums ir netrūksta. Liko tik savoji sostinė Vilnius su visu jo kraštu atsiimti. Vilniaus ir Vilnijos Lietuvių tauta niekuomet neišsivadės. *Vien tiksliai Vilniaus ir lenkų atplėšto to Lietuvos krašto trečdalis mums trūksta visiškai mūsų gerovei.*

Bet, sykiu su tuo, nepamirškime, kad mūsų priešai niekuomet nesnaudė ir nežiopso. Lietuvos sienų nedrįsta liesti, užtat atsiuntė į mūsų kraštą savo agentų, šnipų, kurie, pasislėpę urvuose, ėmė atkakliai darbuotis mūsų Tėvynės nenaudai. Patys gerai apmokami, jie samdo žulikavotų išgamų mūsų piliečių ir netgi karių tarpe — už pinigus arba dargi suranda ir visai kvailų, kurie tokių tamsių asmenų pramanytiems pažadams patiki...

Mūsų seni pažįstami priešai nesigaili nei lėšų, nei žmonių — jei kuris nors iš jų pragaro pasiuntinių įkliūna, tai jo vieton siunčiama dar 2 - 3.

Kurie gi yra tie Lietuvos priešai? Ogi bolševikai rusai ir lenkai.

Tai yra amžinieji Lietuvių priešai. Šiuo atveju mums visai nesvarbu, ar tie rusai yra šiandien bolše-

vikai komunistai, ar monarchistai: kai dėl mūsų tai jie, rusai, gali sau garbinti ir dievinti nors cara, nors ir žydus Marksą, Trockį. Bet tik tai tas bloga, kad rusai, *nežiūrint to, ar jie bus vadinami raudonieji, baltieji ar kitaip kaip, visvien negali mums dovanoti del atskilios nuo buvusios Rusijos Lietuvos krašto! Tai mes turime gerai įsidėti į savo jaunas galvas.* O dabartiniams rusų komisarams labai norisi pašeiminkauti ir paplėsti turtingesnių kraštų, nes rusų kaimai, miestai ir bažnyčios jau senai jų nurabavota. O Lietuva juk skanus kąsnis ir Jos gėrybės senai vilioja... Na, ir kaip gi gailėti paskutinių badaujančio rusų krašto pinigų ir pastangų — juk, sudrumstę Lietuvos gyventojus ir sumulkinę savo agitacija bent dalį pastarųjų, jie (rusai) ilgainiui tūkstančiaropai atsilygins mūsų gėrybėmis! *Sukiršinti mus, sukelti naminių karą mūsų tarpe, kad lietuvių kraujas būtų pačių lietuvių liejamas, o po to be jokių nuostolių sau lengvai užimti mūsų kraštą* — juk tai sėkmingiausia ir pigiausia kariavimo priemonė!

Betgi bolševikų komisarai čia labai klysta, nes jų drumstimo bei agitacijos vaisiais pirmiausia pasinaudotų antras mūsų kaimynas, — lenkas, kurio svajonės ir siekimai nieku nesiskiria nuo trockininkų.

Ir štai, tokių reiškinių akivaizdoje mūsų tarpe atsiranda silpnadvasių. Jie apjakę geidžia savo brolių kraujo praliejimo, mūsų jaunos valstybės suirutės, pagėdautų visą ramų mūsų gyvenimą sudrumsti. Bolševikų agentų papirkti jie buvo besutinką Lietuvos laisvę parduoti už judošiškų pinigų mūsų priešams!

Praėjusią savaitę Kauno įguloje liko suimta keletas karių, kurie buvo rusų ir žydų komunistų sugundyti ir papirkti, kad kurstyti lietuvių prieš lietuvių ir skirtą dieną su ginklu padėtų raudonųjų komisarams pagrobti Lietuvos valdžią ir jiems reikalingas skerdynes padaryti!

Suimtieji patys išdavinėja kitus savo bendrininkus. Aišku, jog jiems visiems visas mūsų kraštas sius praekimus ir reikalaus, kad jo ištikimoji valdžia kuo tinkamiau nubaustų. Be abejo, valdžia turės tokius niekšus pašaukti karo lauko teisman.

Kokio gi pavojaus būta?

Lenkai, sutelkę savo kariuomenę, šarvuočius ir aviaciją Varėnos ir Gardino rajonuose laukė, kada prasidės lietuvių tarpusavio karas, kad galėtų pastarąjį lengvai užbaigti ir pavergti mus.

Dabar tai jau aiškiai matyti, kad lenkai turi gerų ryšių su veikiančiais Lietuvoje bolševikais: kiekvieną

kartą, kai tik pastarieji rengiasi pradėti skerdynes, jie iš anksto sutelkia savo kariuomenę ties „demarkuvka“ ir laukia... Tas buvo 1926 m. gruodžio mėn. vidury, tas pat būdavo anksčiau, tas pat yra ir šio mėnesio vidury. Išvadas pats skaitytojas padarys.

Taigi, minėtas pavojus yra aiškus ne tik tai kiekvienam kariui, bet ir kiekvienam piliečiui. Mūsų Tėvynė ką tik neteko savo dvarų pasiilgusiems Varšuvos ponams. Ir tuo daugiausia būtų kaltinama ne kas kitas, kaip tik mūsų kariuomenė bei jos vadovybė, jei to pavojaus nebūtų įspėjusi. Būtumėm galėję sulaukti prakeikimo iš savo tėvų, brolių, seserų, giminių, visos tautos, o ypač iš paguldžiusių savo galvas bei paaukavusių savo sveikatą dėl Lietuvos laisvės!

Tegu išbėgusieji iš Lietuvos dvarponiai ir Pilsudskis keikia užsispyrusį „chamą“ Lietuvį, kuris moka pavojų išvengti ir neprisiima siūlomų baudžiatvės pantių. Tegu sielojasi Maskvos „bajorai“, jau ne kartą nusvilinę savo judošiškus nagus Lietuvoje.

Lietuva, o ypač jos patriotiškoji kariuomenė visada nusikratys niekšais. Kilnios dvasios vyraujanti dauguma visada juos sutriuškina ir galutinai sunaikina.

Kiekvienas iš mūsų, pažinęs tokį lengvai mūsų priešų nuperkamą išgamą iš pastarojo niekšiško pastangų arba kurstomųjų žodžių, turi tuojau nurodyti jį savo viršininkui. To iš mūsų reikalauja mūsų meilė savo tėvams, giminėms, tautiečiams, mūsų sąžinė, kaipo dorų ir ištikimų lietuvių tautos sūnų, ir, pagaliau, šventa Tėvynės gynėjų prievolė. Tam tikslui visi juk ir prisaišką davėme.

Kas iš mūsų buvo suklaidintas, teprabyla greičiau jo sąžinė: pats tenueina pas savo vadą ir prisipažįsta, — juk anksčiau ar vėliau vistiek visa aikštėn išeis, o tada jau blogai gali pasibaigti. Šitaip pasielgė keletas N pulko karių.

Mūsų garbingoje kariuomenėje neturi būti vietos išgamoms ar niekšams! Nusikratykime jais, kad toliau nebedrumstų ramaus kareivinių gyvenimo ir netrukdytų rimto mūsų rengimosi Tėvynės gynimui.

Gerai dar, kad tų išgamų mažiau atsiranda tikrųjų lietuvių tarpe.

Tadgi, saugokimės priešų agentų ir pinklių ir ne-duokimė galimybės niekšams dėvėti garbingo Lietuvos kario mundurą — jiems atatinkamą „mundurą“ turi paskirti karo teismas. *Po garbingojo kario munduru turi būti kilni lietuviška širdis su švaria ramia sąžine!*

J.

Kaip žuvo Klaipėdos krašto savanoris Floras Lukšys.

1923 m. sausio m. pradžioj a. a. Floras Lukšys ir kiti savanoriai ėjome Pagėgių link.

Vakare apie 8 val. priėjome Pagėgių miestą. Vadas mus išskirstė, suguldė į griovius ir liepė laukti. Neužilgo sužinojome, kad Pagėgiai jau užimti.

Suėjome į Pagėgius.

Pagėgiuose išbuvome vieną dieną. Naktį į sausio m. 15 d. traukiniu išvykome į Klaipėdą.

Pavažiavę ilgoką laiką, sustojome. Vadas pranešė, kad toliau eisime pėsti.

Naktis. Tamsu. Smarkus šaltas vėjas su sniegu... Žygiuojame geriausiai nusiteikę.

Auštant vėjas aprimo.

Netoli Klaipėdos vadas mums paaiškino: „Dabar, vyrai, einame tiesiog į Klaipėdos miestą. Įėjus į miestą taikykites eiti šaligatviais; viduriu ir skersai gatvės laike šaudymo neikite — pavojinga“

Pasipylę grandinėn vėl žygiavome pirmyn. Prancūzai pradėjo į mus šaudyti.

Greta manęs ėjęs a. a. Floras Lukšys ragino: „greičiau einam, vyrai, nors prancūzai ir šauda, bet nuo mūsų neišsisuks!“

Prancūzų šaudymas smarkėjo. Mes nešaudėme, tik retkarčiais prabildavo mūsų kulkosvaidžiai.

Greitai prisiartinom prie miesto.

Gatvės buvo užverstos spygliuotomis vielomis. Bet vielos mums kliūčių nesudarė — aplenkėm jas, eidami kiemais.

A. a. Floras Lukšys be perstojo ragino: „vyrai, greičiau prie prefektūros!“

Prefektūra buvo smarkiai ginama. Bet ją reikėjo apsupti ir paimti.

A. a. Floras Lukšys, nebodamas pragariškos ugnies ir tardamas: „jeigu Dievas skyrė man šią valandą mirti, tai priešo kulipkos neišvengt. Visuomet esu pasiryžęs mirti už Tėvynę — tai kiekvieno lietuvių pareiga... Vyrai, pirmyn!“ šoko į antrą gatvės pusę.

Bet priešo kulipka pataikė jam į koją ir jis perkrito. Truputį pagulėjęs dar bandė pereiti į šaligatvį.

Antroji kulipka pataikė į galvą... ir užbaigė jo gyvenimo dienas.

Mes labai nusiminėm, netekę savo narsiausio draugo, bet neišskrikome ir privertėme prancūzus nutilti ir pasiduoti.

Ilsėkis, mielas drauguži, šventoj Lietuvos žeme! Tu būsi visuomet mūsų atminty. Tavo narsumas bus mums pavyzdžiu, kada ateis valanda vaduoti mūsų sostinę Vilnius.

Vyr. pusk. Juozas Mačiulaitis.

A. a. Janis Čakstē,

Latvijos Respublikos Prezidentas.

Velionis gimė 1859 m. rugsėjo m. 14 d. Žemgalijoj. Gimnazijos mokslus išėjo Mintaujoj 1882 m.; teisių mokslus — Maskvos universitete 1886 m. Mokslus baigęs grįžo vėl į Mintaują, kur buvo išrinktas Mintaujos latvių draugijos pirmininku. 1888 m. velionis pradėjo leisti ir redaguoti savaitraštį „Tevija“. Po 1905 m. nuo visos Kurlandijos buvo išrinktas atstovu į pirmąją Rusijos valstybės dūmą. Už Viborgo atsišaukimo pasirašymą buvo nuteistas 3 mėn. kalėti. Per pasaulinį karą organizavo pabėgėliams šelpti komitetą, kuriame buvo iš pradžių vicepirmininku, gi vėliau pirmininku. 1917 m. važinėjo po Europą rinkdamas per karą sunaikintai Latvijai aukas. Tais pačiais metais dalyvavo latvių įsteigtoje nacionalėj taryboj. Netrukus toji taryba virto tautos taryba, 1918 m. lapkričio m. 18 d. paskelbusi Latvijos nepriklausomybę. Velionis buvo išrinktas tos tarybos pirmininku. 1920 m. Latvijos steigiamasis seimas jį išrinko savo pirmininku; 1922 m. lapkričio m. 14 d. išrinko valstybės prezidentu, kurias pareigas jis ėjo iki mirties. Mirė š. m. kovo m. 14 dieną.

Buvo tai žmogus karštai mylįs savo kraštą, tautą ir savo gimtąją kalbą. Mokslus baigęs netapo, kaip kiti jo draugai, paviliotas pelningomis vietomis Rusijos gilumoj, bet grįžo į savo numylėtą Mintaują ir ėmėsi

tautiškojo darbo. Jis suprato ko siekia rusai ir, kaip gudrus vadas, pradėjo ruošti priešpuolį. Organizuoja latviškas draugijas, leidžia ir pats redaguoja „Tevija“ ir tą viską daro, kad tik vienon krūvon suspietus savo tautiečius. Jis stengėsi derinti materialinius tautos siekius su dvasiniais. Trokšdamas matyti savo tautą ir ekonomiškai sveiką, jis tą sveikatą suprato tik kaip pagrindą tautos dvasios gerovei.

Velionis buvo palankus ir mums, ir buvo iškėlęs klausimą dėl jo atsilankymo Lietuvon.

Latvių liūdesys, rašo p. Z. Kuzmickas, dėl savo tėvo mirties yra šiandieną artimas ir mūsų tautai. Tame bendrame liūdesyje artimiau, reikia manyti, plaks aistiškos širdys ir bendresnį dirbs darbą, tiesdamos laimingesnei ateičiai kelius.

A. a. J. Čakstē, kaip Respublikos Prezidentas, buvo ir visų ginkluotų pajėgų vyriausias viršininkas, todėl mes, Lietuvos kariai, reiškiamo gilią užuojautą Latvių kariuomenei, netekusiai savo geriausio viršininko, nes Čakstės tevs,

kaip jį paprastai latviai vadindavo, savo karių buvo labai mylimas.

Lai bus a. a. J. Čakstei lengva ir maloni toji Latvijos žemė, dėl kurios laisves jis nenuilstamai dirbo

B.

Nemalonus nuotykis.

Šio kovo m. 13 d. 22 v. trys kareiviai: veterinarijos vyr. puskarininkis, intendantūros raštininkas ir baterijos siuvėjas buvo sulaikyti artilerijos pulko dežuro. Pastarasis patikrino jų leidžiamuosius raštelius. Veterinarijos vyr. puskarininkis jo visiškai neturėjo, todėl dežuras jam įsakė vykti į štabo raštinę. Bet šis, staiga, leidosi bėgti; dežuras suriko „stok!“ bet jis ir toliau bėgo, tada dežuras pradėjo šaudyti ir, lengvai sužeidęs bėgantį, sulaikė ir atvedė į štabą.

Kurių iš šio įvykio galima priėti išvadų?

Pirma — paleistas iš kareivinių į miestą kareivis turi su savim turėti leidžiamąjį raštelį, kaip to reikalauja Vidaus tarnybos statuto 280 str.

Antra — sulaikytas, turi eiti ten, kur jam įsako viršininkai.

Trečia — nežinojimo čia būti negalėjo, nes vyr.

puskarininkis negali nežinoti pagrindinių statutų reikalavimų, kurių jis moko savo valdinius.

Ketvirta — čia pasireiškė bereikalingas baikštumas ir stoka kariškos drąsos prasikaltus pasisakyti „esu kaltas“.

Penkta — labai blogas pavyzdys valdiniam.

Šis nuotykis turi visus įtikinti, kad nusizengti prieš statuto reikalavimus niekas neturi teisės. Tik laimės dėka, negalvojantis puskarininkis išliko gyvas. Jūk už tai, kad be leidimo išėjo, būtų gavęs ar papeikimą ar, blogiausiam atvejije, kelias paras arešto, o čia dėl savo negalvojimo galejo prarasti net gyvybę.

Tatgi, kiekvienas geras karys, kas jis nebūtų, turi sąžiningai eiti savo tarnybą ir griežtai pildyti statuto reikalavimus, jei nori save laikyti doru kariu ir lietuviu. Šis nemalonus nuotykis temoko kitus, kaip nereikia daryti.

R.

Pragaištingos bolševikų pastangos.

Įsigalėję Rusijoje bolševikai negali pasitenkinti vienos rusų tautos žudymais bei niekinimu, nes jie gerai supranta, kad vienoje Rusijoje viešpataudami vėliau ar anksčiau turės atsakyti už visas kruvinašias žudynes. Komunistai bijo netolimo rusų tautos keršto. Todėl jie svarbiausiu savo uždaviniu laiko sukelti visame pasaulyje bolševikišką revoliuciją ir įvesti komunistišką tvarką. Bolševikai, plėsdami rusų valstiečius, tam savo tikslui pasiekti pinigų nesigaili. Pačioje Maskvoje yra sudaryta tam tikra įstaiga su daugybe agentų, kurie yra mokomi sukilimus ruošti ir siunčiami į visas šalis kitų valstybių ramų gyvenimą drumsti.

Praeitais metais, kai kurioms mūsų partijoms pritariant ir nesipriešinant, ir Lietuvon privažiavo nemaža tokių agentų, kurie pasisamdę mūsų piliečių tarpe sau palankių Lietuvos išgamų, pradėjo ruošti dirvą bolševikiškam „roju“. Tačiau Lietuvos kariuomenė, nuo pirmųjų nepriklausomybės dienų stropiai budėjusi mūsų tautos sargyboje, nepasidavė raudonojo pragaro agentų gundymams ir buvusiai vyriausybei, kuri nenorėjo suprasti gresiančio Lietuvos laisvei pavojaus ir nesiėmė jokių priemonių jam pašalinti, griežtai tarė: „gana žaisti su Lietuvos priešais“, ir pavedė valdžią tiems žmonėms, kurie audrotais Lietuvos gyvenimo laikais pirmieji pakėlė sunkiausias kovas dėl mūsų nepriklausomybės.

Visa Lietuva neapsakomu džiaugsmu sutiko tą žinią. Ir miestuose, ir kaimuose mūsų tautiečiai, ypač kuriems teko bolševikų „pyragų“ paragauti, džiaugsmo ašaromis meldėsi, kad tik Dievas palaimintų mūsų kariuomenės žygius. Kurie lankėsi Kalėdų šventėms sodžiuje, patys gerai patyrė tą džiaugsmą ir palankumą. Kalėdų šventėms, kaip ir 1919 metais, susilaukėme dovanų; perversmo dienomis mūsų sesutės dalino maištą Kauno gatvėse patruliuojantiems.

Visuomenė mus pamilo ir džiaugėsi mūsų darbais; tatau liudija padėkos ir sveikinimai iš visų Lietuvos

krašto valsčių, visuomeniškų organizacijų, ūkininkų suvažiavimų, šaulių būrių, net iš Amerikos lietuvių ir t. t. Mūsų darbui pritarė visa galvojanti ir tautiška Lietuvos visuomenė, kuriai brangi Lietuvos nepriklausomybė ir tautos gerovė. Gilios pagarbos ir padėkos reiškė mums tėvai, broliai, seserys ir kaimynai, kurių sodybos buvo apsaugotos nuo didžiausio pavojaus.

Tačiau, deja, raudonasis žaltys, svetimųjų gerai penimas ir saugomas, nuo pirmųjų smūgių vėl pradeda atsipeikėti. Jau vėl tai vienur, tai kitur, ypač kur yra kariuomenės, atsiranda bolševikų agentai, kurie drumstia mūsų ramumą. Jie savo atsišaukimais bauriausiu būdu niekina ir šmeizžia mūsų pirmuosius nepriklausomybės kovotojus ir mūsų tarpe ieško nesusipratėlių, kurie patikėtų jų šmeiztams. Jie gražiausiais pažadais vilioja neišmanėlius į savo bučį. Apie jų pažadus nereikia daug kalbėti, nes gerai žinome, kokią „tvarką“ ir kokias „laisves“ ir „gerybes“ bolševikai davė rusų tautai. Juk nepaslaptis — ir patys bolševikai nesigina, — kad jie Rusijoje yra išžudę milijonus nekaltų žmonių. Taip pat žinome, kad bolševikų kariuomenės vadai — komisarai turi daug didesnių teisių, negu caro gubernatoriai ir žandarai turėjo. Komisarų valdžia jokiais įstatymais, jokiais statutais nesuvaržyta. Dar neseniai „tavišch komandir“ turėjo teisės raudonarmietį vietoje nušauti arba į kalėjimą be jokio teismo visam amžiui pasodinti. Visi kas važinėjo Rusijoje, net bolševikų prieteliai — socialistai, pripažįsta, kad nė vienoje Europos valstybėje nėra tokio didelio savivališkumo, neteisėtumo ir nekaltų žmonių žudymų, kaip Sovietų respublikoje.

Labai gaila, kad tie agentai randa sau prietelių ir lietuvių tarpe, kurie ar per neišmanymą ar iš blogos valios, už pinigus, pritaria tiems judošiškiems žygiams ir stengiasi parduoti mūsų tėvynę. Yra visokių išgamų, tačiau šios rūšies išdavikai yra pavojingiausi mūsų ne-

Kareiviui.

Aplinkui zvimbia kulipkos — velniai —
Tu nebijai!

Lyg slibinas pašokai, įnirtai
Ir įkibai į savo žemės pėdą.

Jos neatims tau niekas niekada
Ir priešas pasitrauks su gėda,
Jei tu, kaip bočiai kitada,
Vis būsi atkaklus ir užsispyręs.

Jau daugelį tavųjų bočiai giria,
Sėdėdami dausose prie midaus.
Jie, kaip tikri lietuviai, narsūs mirė
Ir būtinai dausose vietos gaus.

J. Gėgžna.

Kepurė.

Jūs atsidėję žiūrite į tą purviną, nenusakomos medžiagos, degutuotą, kaip stebulę, kepurę ir, tur būt, stebitės, kam aš ją laikau pakabinęs ant sienos tokioj žymioj vietoj.

Klauskitės, apie ją papasakosiu.

Per vasarą pas ūkininkus bandą ganęs Petrukas Kalėdomis grįžo namo viešėti.

Pasirišęs po dešiniąją koja vaškariinės vielos šmotą, su kairiąja pasispirdamas, kai permuštas šunukas, tas

vyras per žiemą matavo visus užšalusius liūnus ir upelius, kuriuos tik apylinkėj rado. O Velykomis jis kapojo runkelius kiaulėms jau pas kitą ūkininką.

Laikas buvo špokines į obelis kelti ir Petruko akys nuo kaponės smerkėsi į sodą. Kaponė rankose tilo, pačios rankos stingo...

— Kapat, kapat! — užkrosny tursinėjo šeiminkė. Priėjusi pamaišė ranka kapojamus runkelius. — Kapat! Kad man būtų, kai kruopos. Paspranginsi kiaulę — užbotagysiu!

Špokincyčios dingo iš galvos. Kaponė pasigardžiuodama vėl kramtė runkelius.

Vakarais šeimyna krupštėjo. Petrukas, pirštus del smagumo pasiseiliuodamas, suko apivarus ir kaip kačiukas kniaukė, stengdamasis kaip nors įbrukti ir savo balsą į šeimynos giedamasias giesmes — gavėnė — maldos laikas.

Šeiminkas protarpiais, snaudulį nuvaikydamas, krapštė pakaušį, o po maldos kas vakarą urzgė:

— Gyvenk negyvenęs... Negaunu berno ir gana. Visi, uodegas užriete, išlakstė į tą savo kariuomenę, o tu, gaspadoriau, prasikeik...

— Pasakoja, Mikniaus Jonis taip pat iš nakties dingęs. Nekaip, sako, kariuomenėn bus išbėgęs, — kalbėjo merga. Šeiminkui lyg dagilį pabruko.

— Matai! Anksčiau, būdavo, veždavo kariuomenėn — varpais išlydėdavo, išverkdavo, išgarbstydavo, kaip į kapus... O dabar — patys lenda, bėga... Tai žmonės!

priklausomybei. Jie dirbdami paslapčiomis, lyg toji gyvatė, tykoja mirtinai įgelti savo auką.

Mūsų, karių, pareiga yra galutinai sutriuškinti visus krašto priešus, išdavikus, kokio plauko jie būtų, ir amžiams užtikrinti sau ramų ir laimingą gyvenimą.

Ką pasakytų mums, grįžus iš kariuomenės į savo gimtuosius kaimus, mūsų tėvai, broliai ir seserys, mūsų mylimosios merginos, giminės ir kaimynai, jeigu mes bent kiek sukluptomėm ir nusidėtumėm mūsų brangiam Lietuvos kraštui, jeigu nebudriai būtumėm stovėję toje

garbingoje ir atsakingoje sargyboje, kurią mums tauta patikėjo?

Taigi, niekad os nė valandėlei nepamirškime, jog mūsų, ginkluotų tautos sūnų, aukščiausias uždavinys ir švenčiausia prievolė yra visada ginti tėvynės Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę nuo bet kokių priešų.

Lietuva tik lietuviams! Lietuvių tauta brangiausia — aukomis iskovojosi sau laisvę, kurios jau niekad os ir niekam neduos paminti, o mūsų tautiškoji kariuomenė visada bus ištikimas ir garbės vertas tėvynės sargas.

Vyr. pusk. M - us.



Mokytis niekad nevėlu.

Daug kas galvoja, jei jis iki dvidešimties metų nieko neišmoko, tai jau paskui mokytis yra vėlu.

Taip galvodami klystame. Sveikas ir subrendęs žmogus viską gali pasiekti, tik reikia turėti didelis noras ir būti darbščiam. Yra nemaža žmonių, kurie iki dvidešimties metų nemokėdami nei rašyti, nei skaityti, tapo garsenybėmis.

Pažvelkime į Jurgio Stefenseno gyvenimą. Jisai, mažas būdamas, neturėjo laiko mokytis, nes dirbo sykiu su tėvu juodąjį darbą. Iki dvidešimties metų nemokėjo nei rašyti, nei skaityti. Tačiau užaugęs, atliekamomis nuo sunkaus juodo darbo valandomis, pats per save išmoko rašyti ir skaityti. Aritmetikos išmoko naktimis, prie užiančių mašinų budėdamas. Nė viena jojo gyvenimo minutė nepraėjo veltui. Jis brangino savo laiką, kaip auksą. Į knygą įbėdęs akis, tai mintyse paskendęs, valandomis nekrutėdamas sėdėdavo ir galvodavo, kaip pastatyti tokią mašiną, kuri be žmonių ir arklių jėgos, vežtų sunkiausius krovinius. Net pavalgyti neatsitraukdavo nuo savo darbo. Ir vis tik tai padarė savo: išrado garvežį ir tapo didžiausiu Anglijos inžinierium.

Tokių darbščių žmonių, kaip Jurgis Stefensonas, ne vien svetimuose kraštuose, bet ir Lietuvoje nemaža

buvo ir yra. Aš pats pažįstu vieną tokį, kuris į kariuomenę įstojęs buvo beraštis. Kiek pabuvęs kuopoje, gavo elementorių ir pradėjo mokytis. Neilgai trukus jis išmoko skaityti ir rašyti. Vėliau susipažino su Lietuvos istorija, geografija ir gamtos mokslais. Niekomet jo nematydavau veltui laiką leidžiant. Pasitraukęs į kareivinių tylųjį kampa, mokėsi ir mokėsi. Gavęs iš pulko kareivinių knygyno kokią knygą su atidžia ją skaitydavo. Dabar, iš kariuomenės pasiliosavęs, dirba prie geležinkelio ir vakarais lanko suaugusiųjų gimnaziją. Didelė yra jaunystės galia, josios nieks neįveikia, jei tik patsai žmogus ryžtasi gyvenimo smulkmenas įveikti... Tamsa didžiausias mūsų priešas. Būdami tamsūs neapginsime net savo krašto. Dabar išlavintu ir išmoksintu protu kariaujama, o ne jėga, kaip senovėje. Kas iki būsiančio karo daugiau apsišvies, tas ir nugalės. Todėl turim mokytis, mokytis ir mokytis. Mokytis niekad nėra vėlu, o pramokti skaityti rašyti visai lengva. Jeigu nieko nemokame, tai nemanykime, kad taip turi būti. Nesakykime: mano tėvai bė mokslo pragyveno savo amžių, pragyvensiu ir aš. Kas čia tokio, kad rašyti nemoku. Ne, brolai, taip galvoti negalima. Tėvai gyveno kitose sąlygose. Mokyklų buvo maža ir tos pačios maskoliškos. Dabar visai kas kita. Be to,

Rateliai dūzgė, šeimnininkas pakaušį krapštė, tarytum jame visos kliūtys, kad berno negauna.

— Šlubi, akli — į grabą dėk, ir jie — į kariuomenę, vajavotis! Rauba, tą bekoji, del juoko pakalbinau, — tai kad užgiedojo alga! Kurgi — sakau — tave bekoji dėsiu, ką tu gali ūky dirbti? — O jis kibildai, kibildai sau.

— Jei aš koją turėčiau, manai, tu mane čia kalbintum. Kažkur būčiau... — sako. Ir nukibildavo. Ir papūšk tu jam...

Po kelių dienų šeimnininkas parsivežė nusišamęs pusbernį, pernai dar bandą ganiusį.

— Nėra šuns — tai su kate pasiundysiu...

Pusbernį per dienas kapojo žabarus, vakarais pančius suko, o naktimis abu su Petruku miegojo kamaroj. Atsidaręs langelį, kai išmeigs galva tamson — klausysis, klausysis...

— Miegoti laikas, ko čia pro langą smaukaiš? — barinėjosi Petrukas.

Pusbernį prie palangės kaip prikaltas.

— Ką ten matai?

— Saudo... Tranko iš armotų, net saldu.

Klausėsi abudu. Armotos kažkur toli kosėjo, dūsliai, kaip seni pypkoriai.

— Vakar Mockiukas išbėgo. Tėvas nenorėjo leisti, tai vakare išėjo neva į kaimynus... Dingio kai kumparas...

— Šią naktį Vingrys traukia. Atsisveikino, sako — gal gyvi nebepasimatysime. — Eina ten, o juokiasi, linksmas.

Vieną rytą pusbernio nerado. Langas atviras, lovoj negulėta. Petrukas nejuto ir pyko.

— Na, jei piemenys pradėjo bėgioti, dek, motin, žvakę: svieto pabaiga, — plėtojo šeimnininkas rankas.

Petrukas naktimis jau pats vienas pro langą pusiau išlindęs gaudė tolimą armotų urzgimą.

Sekmadienį Petrukas išėjo į bažnyčią. Po pamokslo šventorius buvo kupinas žmonių. Petrukas susitiko Matuzos pusbernį. Šis mirktelėjo ir abu paėjo į šalį.

— Nori eiti į karą? — paklausė, stengdamasis pastorinti ir suvyrinti savo balsą, pusbernį.

• Petrukas susitraukė, tarytum jam šaltą sniegą užbėrė už apikaklės.

— Į karą? Saudytis?

— Gal manai — blusas gaudyti? — Pusbernio veidas reiškė pašaipą. — Aš šiandien, tiesiog iš čia traukiu.

— O ką sakys Motuza?

— Spiaunu į Motuzą, jei dabar laisvė, reikia mirti už tėvynę ir kraują pralieti, ir galvą guldyti...

Petrukas žiopčiojo, kaip žuvis.

— Na, matyt, perminkštos tavo blauzdos... Tai nors neišplepėk! Pasakysi kam — grįžęs iš kulkosvaidžio kai varlę suspraginčiau, — pagrasino pusbernį ir nuėjo.

Petrukas nurijo su seile paskutinę abejonę ir pasivijo sėbrą.

— Einam!

dabar ir pats gyvenimas pasikeitė. Jau dabar beraščiui sunkiau gyventi, negu prasilavinusiam, o greitu laiku jo gyvenimas pasidarys visai nepakenčiamas. Taigi, kas dabar nesimokina, to laukia daug vargingesnis ir sunkesnis gyvenimas. Nors ir trumpa kariška tarnystė, tačiau per tą laiką galima pramokti gerai rašyti ir skaityti. Todel naudokis knygomis, kurias tau valdžia nupirko mokytis. Nedribsok, kaip nežinau kas, kareivinės pašaliuose. Nemalk liežuvium be jokio reikalo: iš to nau-

dos neturėsi. Skaityk knygą, savo laikraštį „KARI“, kuris nušvies ne tik tavo kuopos, bet visos mūsų kariuomenės gyvenimą, mūsų krašto didžiąją praeitį ir šių dienų mūsų uždavinius. „Kario“ tikslas kuo daugiausia jums suteikti gero, jūsų nuobodžias vakaro valandėles kuo nors geresniu ir naudingesniu pajvairinti. Paskaityk ir tam, kuris dar nemoka skaityti, ir paragink pramokti, kad pats galėtų skaityti.

J. Barthus.

Reikalinga suvienodinti.

Teko pastebėti, kad vienose kariuomenės dalyse, pirmą kartą įėjus į kuopą viršilai, nesant aukštesnio viršininko kuopoj, komanduojama, kitose gi dalyse — nekomanduojama. Viršilai turėtų būti komanduojama, bet kodėl ne visur vienodai daroma? Tat priklauso nuo pačių viršilų, o aukštesniam viršininkui sunku ir žinoti. Paklausus puskarininkių bei eilinių, kodėl pas juos vir-

šilai nekomanduojama, dažniausiai atsako, kad viršilai komanduoti esą nereikia ir jiems (puskarininkiams) esant dar mokomaj kuopoj, niekas neaiškines, kad būtų reikalas viršilai komanduoti. Tokie aiškinimai neigiamai atsiliepia į karišką drausmę kuopoj, todėl viršiloms reikėtų su drausmės reikalavimais neapsilenkti ir reikalauti, kur tas dar nėra praktikuojama.

Viršila Kazys Gruzdas.

Lenkai siaučia.

Lenkų neramus kraujas pastaruoju laiku vėl pradeda virti. Prie lietuvių demarkacijos linijos pastebimas naujas lenkų kareivių ir partizanų judėjimas.

Kovo m. 9 d. 19 val. lenkų pasienio apsaugos 3 kuopos būrys, stovįs Pablinčių kaime, tankia ugnimi apšaudė mūsų pusėj Porų kaimą (Ukmergės apskr.) ir 1 klm. plotą į rytus nuo sakyto kaimo. Iš viso lenkai išleido apie 100 šūvių.

Kitą dieną netoli to pat kaimo miškely pastebėtas judėjimas nedideliais būriais ir daug arklių. Toks pat judėjimas pastebėtas Varenos ir kitose rajonuose.

Bet to lenkams dar negana. Jų provokatoriškas judėjimas siekia ir plačiau. Norėdami pridengti savo juodus darbus, skelbia savo ir užsienio spaudoj gryniausius melus, kad esą lietuviai juos puolę.

Kovo m. 13 d. Baltstogėje buvo sušauktas Vilniaus krašto lenkų partizanų įtartinis suvažiavimas.

Į Baltstogę, 1 kavalerijos divizijos žinion, atgabenta keliolika šarvuotų automobilių. Tokių pat automobilių pastebima Vilniuj ir Gardine. Sakyti automobiliai skiriami raitininkų dalims sustiprinti. Taip pat skubiai papildomas Lydoje stovįs XI aviacijos pulkas, į kurį perkelta daug gabesnių lakūnų ir atsiųsta keletas naujų kovos lėktuvų.

Baltgalvis Petrukas valkiojo savo sunkius kareiviškus batus, kaip karūną. Tinkamos kepurės jam nerado. Tik pora suvyniotų laikraščių ir įdėtų kepurėn nebeleido jai smukti iki pečių.

Jis lindo, kaip yla visur, ir traukė bankrutę, kaip vokietyš. Ji galima buvo pavadinti drąsiu, bet nežinai ar jis suvokė tikrą mūsų pavojų. Visi jį mėgo ir pratino prie įvairių kareiviams prieinamų malonumų.

Kariuomenė per sunkias kovas slinko pirmyn ir mes, kas neliko užpakaly — ar žemėj, ar ligoninėse, — turėjom savotiškai smagią valandų — pergalės saldumų.

Petrukas buvo dalyvavęs keliuose puolimuose ir strėnose turėjo smulkių sprogsios granatos trupinių, tačiau į ligoninę eiti niekas jo neįkalbėjo.

Keleriopai stipresnio priešų spaudžiami turėjom pasitraukti.

Mūsų kuopai teko baras, per kurį ėjo geležinkelis. Kautynėse iš priešų pusės dalyvavo ir šarvuotas traukinys.

Pasitraukiant, pirmoji mūsų užduotis buvo susprogdinti geležinkelio tiltas. Tam darbui buvo paskirti du žmonės, bet į mūsų tarpą įsitrynė ir Petrukas.

Tilto sąsparose buvo padėta pakankamai sprogstamosios medžiagos ir mes, pasitraukę į pašalį, ant upės kranto, padegėme dagtą, kai, esantis antraj upės pusėje miškelis, apsvainikavo juodų dūmų kamuoliais. Priešų šarvuotis dundėjo šaudydamas į mus, kaip pašėlęs

jautis. Dagtas degė, kaip paskutinis tinginys. Traukinys buvo arti ir mes pažvelgėme vienas į kitą.

Klysta manantieji, kad lengva būti didvyriu ir didvyriškai mirti.

Tiltą susprogdinti bebuvo galimybės tik nubėgus vieton ir beveik ranka padegus sprogstamąją medžiagą.

Mes dar kartą pažvelgėm vienas į kitą, be žodžių klausdami, kuriam laikas mirti.

Petrukas gulėjo ant žemės ir, nosį pakėlęs, laukė sprogsimo.

— Nieko iš to neišeis, — tarė jis pakilęs, ir nubėgo prie tilto. Nuo beartėjančio šarvuotio judėjo žemė.

Petrukas dingo. Mūsų sukandę dantis stovėjom kaip įkalti...

Trenksmo negirdėjom... matėm kaip tiltas trūko į kelias dalis, kaip tos dalys pasistojo piestu, pasvyravo ir nugriuvo upėn...

Buvo gėda ir nedrįsime vienas į kitą pažvelgti. Žitūrėjom į plaukiančias tilto atlaužas. Draugas tarė:

— Kepurė, štai, plaukia...

Upės viduriu šokinėdama, grimsciodama plaukė kepurė.

Įbridau upėn. Plaukiau ir gaudžiau kepurę.

Tylėdami nuėjome pakrante.

Nešiausl šlapią kepurę.

Apsinakvojom vienam kaime. Visi patyrė apie Petruko žygį, galėjosi iki ašarų...

Dabar supratote, kodėl aš taip branginu šią degutą kepurę.

Pr. Kr.

Lietuvos gyvenimas.

Ministerių Kabinetas š. m. kovo m. 12 d. priėmė:

1) Krašto Apsaugos Ministerijos laisvai samdomų tarnautojų taisyklės, 2) Karo teismų įstatų pakeitimo projektą, 3) Pulkų teismų įstatymų pakeitimo projektą, 4) Laikinojo armijos teismo įstatymo pakeitimo projektą, 5) Kariškos prievolės įstatymo projektą, 6) Karo įstatų XIX knygos pakeitimo projektą, 7) Liktnių puskarininkių įstatymo pakeitimo projektą (žiūr. „Kariuomenės gyvenimas“), 8) „Vyties Kryžiaus“ ordino statuto projektą ir kt.

Sakyti projektai patiekiami Seimui svarstyti.

„Tavorščiai“ vis dar širmuliuoja. Bolševikai vis dar nenori atsisakyti nuo savo juodų darbėlių griauti Lietuvos nepriklausomybės pamatus ir svajoti apie galingas ir malonias komisarių vieteles. Savo agitacija lenda ne tik į darbininkų tarpą, bet ir į kariuomenės. Bet nesiseka „nabagams“: vos kur ragus iškiša, tuoj jiems nulaužiama. Štai ir pastaromis dienomis susekta slapta komunistų organizacija, turėjusi tikslą nuversti esamąją tvarką. Jos „paukščukai“ gaudomi ir tupdomi „ant loskavos duonos“.

Kauno radio stotis dar šį mėnesį pradės perdavinėti radio telegramas į visas Anglijos ir Prancūzijos radio stotis.

A. a. dr. J. Basanavičiui atminti ir pagerbti Sveikšnos inteligentai ruošiasi savo miestely pastatyti jam paminklą. Taip pat ruošiamasi jam paminklas pastatyti ir Malėtų miestely.

Radio provincijoj. Pastaruoju laiku radio Lietuvoj ne tik miestuose, bet ir kaimuose pradėjo smarkiai plėstis. Net ir bėdinesni kaimiečiai prašo vietos inteligentų nurodyti, kaip reiktų radio įsitaisyti, pasak jų, tų „velnio paukščių“ per kuriuos ir be vielos galima girdėti.

Lietuvos Universitetas kovo m. 20 d. šventė savo penkerių gyvenimo metų sukaktuves.

Okupuotoji Lietuva. Lietuvių protestas. Laikinasis Vilniaus lietuvių komitetas griežtai užprotestavo prieš Dukšto klebono kun. Šimašio ištrėmimą iš Okupuotos Lietuvos.

Aušros Vartai. Vilniaus arkivyskupas Jalbžkovskis gavęs popiežiaus leidimą karūnuoti Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslą.

Kariuomenės gyvenimas.

Pakėlimai. Kariuomenės Intendantūros pulk. ltn. Petras Pagirskis pakeltas į pulkininko laipsnį ir jam pačiam prašant paleistas iš kariuomenės į pėstininkų karininkų atsargą.

Paskyrimai. Pulk. ltn. Povilas Dundulis paskirtas I pėst. D. L. K. Gedimino pulko vado pareigoms eiti ir pulk. ltn. Albertas Liutermoza ir kpt. Kazys Gudelis — pulko vado padėjėjais. Pirmasis — į 7 pėst. Ž. K. Butegeidžio pulką ir pastarasis — į I gusarų pulką.

Kariuomenę sveikino Vilkaviškio apskr. Lietuvos kariuomenės savanorių suvažiavimas, įvykęs š. m. kovo m. 13 d., Ylakių valsčiaus valdyba ir Panevėžio apskr. ūkininkų tautininkų susirinkimas, įvykęs š. m. kovo m. 10 d.

Karo Mokslų Draugijos centro valdyba pasiskirstė šiaip pareigomis: Gen. št. pulk. ltn. Gerulaitis — pirmininku, pulk. ltn. inž. Dirmantas — pirmininko pavaduotoju, mjr. Tarasenka — sekretorium, pulk. Sūtkus — izdininku ir gen. št. pulk. ltn. Pundzevičius — nariu.

Pakeliamas liktniams, puskarininkiams atlyginimas. Krašto Apsaugos Ministerija įnesė į Seimą liktnių puskarininkių įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo liktniai gauna pilną kariuomenės išlaikymą ir mėnesiui šitoki atlyginimą: viršilai — 120 lt., vyr. pusk. — 90 lt. ir jaun. pusk. — 60 lt. Sanitarijos liktniai puskarininkiai, kurie dirba psichinių ir apkrečiamų ligų skyriuose, gauna 10% jų pagrindinės algos priedą.

Liktiniai puskarininkiai gaus švenčių priedus ir jų vaikai visose valstybinėse mokyklose už mokslą nemokės.

Sakytas projektas Ministerių Kabineto jau priimtas ir patiektas Seimui svarstyti.

Karo tarnybos prievolių įstatymo pakeitimo projektas, kuris dabar yra svarstomas, numato krašto apsaugos ministeriui teisių savo nuožiūra paleisti atsargon arba atostogų kareivius, išstarnavusius būtinąjį karą tarnyboj: pėstininkų darys ne mažiau 12 mėnesių ir specialėse kariuomenės dalyse — 18 mėnesių.

Sakyta paleidimą ministeris galės vykdyti, atskiromis kariuomenės rūšimis, tarnybos pradžia ir taip pat atsizvelgiant į kareivių raštingumą ir bendrą karišką išsilavinimą.

Kauno igula. Komendantūros raštininkai iš anksto galvojome ir tarėmės, kaip pasveikinti savo viršininką, karą komendantą, jo vardo dienojė, ir pagaliau nutarėm įteikti gražų sveikinimo raštą. Raštą paruošė baigęs meno mokyklą raštininkas eil. Valėška. Kovo mėn. 4 d. susirinkom į komendantūrą ir apie 10 val., atvykus komendantui, jį pasveikinom ir įteikėm adresą (sveikinimo raštą).

Už sveikinimą susilaukėme labai malonios padėkos. *Viršila Kazlauskas.*

Šančių igula. Š. m. kovo mėn. 10 d. į Šančius persikėlė raštininkų kuopa.

Teko girdėti, kad toji r-kų k-pa drauge su Intendantūros raštininkais ruošiasi sutverti gerą futbolo komandą.

Be to, reikia tikėti, kad jie ką nors įdomesnio, ko dar šančiškiai nėra matę, suvaidins: čia tam darbui sąlygos daug geresnės, negu Kaune. Ir igulos kareivių klubas, ir „Spindulys“ turi scenas. Gal jie surengs linksmesnių ir pavyzdingesnių šokių vakarėlių.

Todel dideliu susidomėjimu tenka laukti tos kuopos pasirodymo, nes ji turi pakankamai laisvo laiko ir jėgų, jeigu tik vienybė veiks ir kilnių norų turės. *Putinelis.*

Karo Mokykla. Š. m. sausio 26 d. Kauno igulos nugalėtojai, Karo Mokyklos I-mai futbolo komandai, kariuomenės sporto draugija įteikė dovaną, didelę sidabrinę taurę su tinkamu užrašu. Į dovanos įteikimo iškilmę atsilankė mokyklos viršininkas, karininkai ir buvo suvesti visi kariūnai.

Šių metų rūsti žiema gerokai sukliudė linksmas kariūnų fizines mankštas. Dažniausiai priseidavo mankštintis gimnastikos salėje. Tik kai kada išeidavom į laukus „kalnų matuoti“.

Patys buvome pasidarę Nemune čiuožyklą. Visi, kas turėjome pačiužas, rytais laike gimnastikos čiuoždavome.

Sausio 29 d. surengėm pasilinksminimo vakarėlį. Programa buvo pajvairinta koncertine dalimi, kurią išpildė Kauno muzikos mokyklos auklėtiniai.

Nepriklausomybės šventės dienoje kap. Balčiūnas laikė paskaitą apie mūsų tautinį atgimimą.

Vasario 26 d. Karo Mokyklos gimnastikos salėj rengėm vakarėlį, kurio programa buvo pajvairinta sportine dalimi. Publika nepaprastai įdomavosi gimnastikos eiga ir sekė didžiausiu atsidėjimu.

Kovo 1 d. kariūnai užsigavė irgi vakarėliu. Tik maža buvo laiko linksmintis — dvyliktoji neprasmė atsišubino greičiau, negu laukėme. *S. J.*

Panevėžio igula. 4 pėst. L. K. Mindaugo p. Kovo 13 dieną „Mūsų teatro“ trupė, atvykusi Panevėžin, „Saulių teatre“ kareiviams vaidino 5-ųjų veiksmų dramą „Iš meilės“. Pertaukų metu griežė pulko orkestras. Tikime, kad jie ir kitąsyk į Panevėžio padangę atvykę karių nepamirs.

S. Dykūnas

4 pėst. L. K. Mindaugo p. Vasario mėnesį pulke smarkiai siautė gripo epidemija. Dabar sergančių yra tik apie dvidešimt žmonių. Viso gripu persirgo daugiau dviejų šimtų. Esamos pulko ligoninės neužteko, kad sutalpintų visus ligonius, todėl vasario mėn. 14 d. laikina ligoninė buvo įsteigta vienoje pradžios mokykloje. Be to, ligoninei buvo užimtas ir kareivių klubas. Kovai su

gripo epidemija buvo imtasi griežtų priemonių. Mirimų nebuvo.

S. Dykūnas.

Vilkaviškio įgula. Š. m. vasario mėn. 28 d. 4-tame artilerijos pulke įsisteigė Kariuom. Sporto Draugijos skyrius. Nariais įsirasė: karininkų 7, viršelių 6, puskarininkų 12. Išrinkta valdyba ir revizijos komisija.

Steigiamojo susirinkimo pradžioje vyr. ltn. Dapkus darė pranešimą apie Kariuomenės Sporto Draugijos reikšmę ir jos gyvavimą, perskaitė ir paaiškino sporto draugijos įstatus ir vaizdžiai nušvietė skyrių veikimą ir jų uždavinius. Kovo mėn. 4 d. sporto skyriaus valdyba savo posėdyje nutarė vesti užsiėmimus su visais nariais tris kartus savaitėje nuo 13 v. 30 m. iki 15 v. 30 min. Treniruosis visose sporto šakose. Kartu su savim treniruosis ir neįsirašiusius į draugiją gabesnius pulko sportininkus.

Už numatytus sąmatoje pinigus bus perkami įvairūs sporto įrankiai ir išrašomas sporto žurnalas. Esame pasiryžę kelti visam pulke sportą ir auklėti karių tarpe stiprią dvasią ir fizinę jėgą.

Kariuomenės Intendantūros dirbtuvė. Dirbtuvių administracija (karininkai, kareiviai ir valdininkai) š. m. kovo 17 dieną, išlydėdami savo ūkio dalies v-ką plk. ltn. Kundrotą, pastarajam įteikė kuklią dovanėlę ir bendrai nusifotografavo.

Linkime p. pulkininkui geriausios kloties pilietiniame gyvenime.

Karys.

Kam nebrangi Tėvynė, tas neturi teisės naudotis Jos laisve.

Vargūnas.

Užsieniai.

Stai kas kasasi po mūsų pamatais. Žiniomis iš Varšuvos, neseniai ten įvykęs slaptas lenkų vadų pasitarimas, kuriame svarstė ir Lietuvą liečiančius klausimus. Jų dauguma pareiškė, kad jų, t. y. lenkų, turi būti vyriausias Lietuvos atžvilgiu uždavinys kiek tik galima drumsti jos ramybę ir tuo būdu neleisti jai viduj stiprėti. Želigovskis karstoj savo kalboj pasakęs: mums turi būti nesvetimas ir bolševikiškas judėjimas Lietuvoj ir ji mes turime ten paremti, kaip geriausią priemonę vidaus netvarkai kelti.

Po J. Čakstės mirties Latvijos respublikos prezidento pareigas eina jų seimo pirmininkas Kalniņš.

Naujo prezidento rinkimai laukiami šio mėnesio pabaigoj. Naujas prezidentas bus renkamas likusiems pusantrų metų, t. y. tam laikui, kurį dar turėjo išbūti Čakstė.

Kaip Suomiai gerbia savo vėliavą. Suomijoje iš pačių žymiausių politikų, rašytojų ir mokslininkų yra susikūrus komitetas Suomijos vėliavai gerbti. To komiteto vyriausias obalsis: „Kiekvienam Suomijos name — Suomijos vėliava. Jis išleido į Suomijos gyventojus atsisaukimą, kuriame ragina gerbti Suomijos vėliavą ir tarp kitko jai pavesti vieną ilgiausią vasaros dieną.

Rašytoja Radzevičiūtė pasisakė lietuve esanti. Kovo m. 13 d. Varšuvoj buvo iškilmingai minimos rašytojos Marės Radzevičiūtės 45 metų literatūros darbo sukaktuvės. Naudodamies proga fotografai norėjo nutraukti jos atvaizdus, bet rašytoja nesutiko. Po ilgų fotografų prašymų ji jiems atsakė, kad lietuviui užsispyrus, viskas žūva.

Rašytoja Radzevičiūtė, nors rašo lenkų kalba, bet savo rašams vaizdus dažnai ima iš lietuvių gyvenimo

Anglams nepatinka Sovietai. Anglų finansų ministeris veda derybas su Amerikos bankininkais, kad jie ir taip pat anglų bankai nepriimtų Sovietų vekselių ir neskolintų pinigų anglų ir amerikiečių pramonės ir prekybos firmoms, turinčioms reikalų su Sovietais. Sakytas ministeris į tą kovą prieš Sovietus taip pat manęs įtraukti italų, prancūzų ir vokiečių bankus.

Už Besarabiją aukso nori. Rumunų spauda praneša, kad Sovietu Rusija pasiūliusi Rumunijai pripažinti rumunų teises į Besarabiją, jeigu rumunai atsisakys nuo savo aukso ir dolerių, kurie dabar yra Maskvoj.

Sie rumunų pinigai pateko į Maskvą dar didžiojo karo metu, kada vokiečiai užėmė Rumuniją ir brangesnis valstybės turtas buvo išvežamas nuo vokiečių į Rusiją.

Karo kronika.

Vokiečiai pagerbė savo žuvusius. Kovo m. 13 d. visoj Vokietijoje buvo suruoštos iškilmės didžiajame kare žuvusių 2.000.000 vokiečių karių atminimui pagerbti.

Prancūzai dar nepatenkinti savo laivynu. Prancūzų karo laivyno žinovas (ekspertas) Lostonnate sako, kad Prancūzijos pakraščiams ginti dar esą per maža jėgų: reiktų dar pastatyti 200 nardomųjų laivų.

O anglams vis dar maža karo lėktuvų. Anglų žemieji rūmai priėmė oro susisiekiimo ministerijos sąmatą, kurioj numatoma dar 10% padidinti anglų karo lėktuvų skaičių ir be to, pakeisti pasenusius lėktuvus naujais.

Amerika žada dar labiau ginkluotis. Amerikos Jungt. Valstybių vyriausybė įteikė anglų ir japonų vyriausybėms oficialų pakvietimą dalyvauti laivyno nusiginklavimo konferencijoje.

Amerikos laikraštis „New York Herald“ rašo, kad jei nepavyktų sakyta konferencija ir kitos valstybės nesutiktų apriboti karo laivyno jėgas, tai Amerikos prezidentas esąs pasiryžęs pastatyti tokį galingą karo laivyną, kokio neturėtų nė viena kita valstybė pasauly.

Bet kiek tenka pastebėti kitų valstybių nuomones, tai jos nelinkusios apriboti savo karo jėgas, o kai kurios ir griežtai atsisako priimti minėtą Amerikos pasiūlymą.

Ir Lenkija neatsilieka. Lenkų pasiuntinys Italijoje yra pareiškęs, kad lenkai esą Italijoje užsisakę daug karo medžiagos, tarp kurios 20 karo lėktuvų, daugiau kaip 200 lėktuvų motorų ir karo automobiliams dalių.

Kareivi! Jeigu nori žinoti kas dedasi kitose kariuomenės dalyse — skaityk „Kari“, o jeigu nori, kad kiti žinotų, kas dedasi tavo daly — rašyk „Kariui“.

Pranešimas.

1926 m. „Kario“ 50 nr. kariuomenės bibliotekorius nurodė dalių II bibliotekoriams, kurios knygos daugiau tinka kareiviams. Kai kurie bibliotekoriai prašė suteikti dar platesnių žinių. Kadangi lietuvių kalba panašios knygos nėra išleista, tai patarčiau įsigyti šią knygą: **Chlebcevič, E. I.** Izučeniye citatelskich interesov (massovyj citatel). Izdaniye II. Moskva, 1927. 144 pusl. Kaina 6 lt. 65 ct. Ji pilnai gali būti taikoma mūsų bibliotekoms, išskyrus kai kurias vietas, kurios liečia tik rusų kariuomenės biblioteką. Knygos autorius senas prityręs bibliotekorius ir jo patarimai ir nurodymai duoda daug naudos jaunam bibliotekoriui. Knyga galima gauti Kauno knygynė „Literatūra“.

Kar. Bibliotekorius.

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Valdyba

Redaktorius kapitonas T. ŠAKMANAS.

Valstybės Spaustuvė Kaune, kampas Duonelaičio ir Gedimino g.